

Regionstyrelsen
Hälso- och sjukvårdsnämnden

Granskning av landstingets budgetprocess

Landstingets verksamheter har de senaste åren haft hög kostnadsutveckling och redovisat återkommande underskott. Denna granskning visar att budgeten i landstinget inte i tillräcklig grad har fungerat som ett styrinstrument.

Av granskningen framgår att det både på politisk nivå och bland verksamheterna i flera år har funnits god kännedom om orsakerna till de ekonomiska avvikelserna. I sina budgetar för år 2018 och 2019 beslutade landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden om olika åtgärder för att effektivisera i verksamheterna och bromsa upp kostnadsutvecklingen. Hälso- och sjukvårdsnämnden påtalade att ytterligare effektiviseringar inte var möjliga utan att dessa skulle få betydande negativa konsekvenser för hälso- och sjukvården.

Om en verksamhet avviker mot budget ska chefen enligt ekonomidirektörens riktlinje för verksamhetsplanering kommunicera med sin närmsta chef och vidta nödvändiga åtgärder. Vår bedömning är det finns ett system för att kommunicera avvikelser med närmsta chef. Till följd av att det saknats en tydlig styrning för prioriteringar har en effekt blivit att styrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och ledande tjänstemän har accepterat avvikelserna utan att detta har fått några synbara konsekvenser.

Av intervjuer med politiker, tjänstemän och verksamhetschefer framkommer att budgeten på verksamhetsnivå är underfinansierad. Verksamheternas återkommande underskott och att dessa uppstår redan i början av året stödjer denna uppfattning. Vår bedömning är att styrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden i budgetarbetet inte i tillräcklig grad har tagit hänsyn till kända kostnader och tidigare års resultat.

Planeringsförutsättningarna inför budget år 2019 innebär en prognos om avtagande intäkter från skatter och statsbidrag. En tydlig process för att göra prioriteringar är nödvändig för att hålla budgeten. Vi ser risker med att det saknas ett dokumenterat, systematiskt och enhetligt arbetssätt för att göra prioriteringar i verksamheten.

2019-02-27

Rekommendationer

Vi rekommenderar regionstyrelsen att säkerställa att:

- De budgetunderlag som styrelser och nämnder lämnar in till styrelsen för vidare beredning håller en tillräcklig kvalitet.
- Tillräcklig hänsyn tas till behovsutveckling och att krav på kostnadsreduceringar baseras på identifierade möjligheter att reducera kostnader.
- Skapa förutsättningar för ändamålsenliga prioriteringar.
- Det finns dokumenterade riskanalyser för budgetprocessen.
- Det finns dokumenterade uppföljningar av budgetprocessen.
- Skriva till fullmäktige med förslag på åtgärder om styrelsen bedömer att en nämnd inte klarar sitt uppdrag från fullmäktige.

Vi rekommenderar hälso- och sjukvårdsnämnden att säkerställa att:

- Tillräcklig hänsyn tas till behovsutveckling och att krav på kostnadsreduceringar baseras på identifierade möjligheter att reducera kostnader.
- Skapa förutsättningar för ändamålsenliga prioriteringar.
- Det finns dokumenterade riskanalyser för budgetprocessen.
- Det finns dokumenterade uppföljningar av budgetprocessen.
- Skriva till fullmäktige med förslag på åtgärder om nämnden anser att den inte klarar sitt uppdrag från fullmäktige.

Vid revisorernas överläggning den 27 februari 2019 beslöt revisorerna enhälligt att ställa sig bakom slutsatser och rekommendationer i detta missiv. Missiv och underliggande rapport (nr 8/2018) lämnar revisorerna för yttrande till regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden. Yttrande med uppgifter om verkställda och planerade åtgärder ska lämnas till revisionskontoret senast den 17 juni 2019.

För revisorerna

Christer Fessé
Ordförande

Bert Öhlund
Vice ordförande